

kultura

kultura@glasistre.hr

591-529

NOVO PRIZNANJE RADU PULSKOJ UMJEĆTINICI
S NJUJORSKOM ADRESOM

Stipanović ide u Manhattan Graphics Center

PULA - Olja Stipanović, pulska umjetnica s njujiškom adresom, dobinička je prestižne stipendije Manhattan Graphics Centra u New Yorku. Riječ je o ljetnoj umjetničkoj rezidenciji koja će se održati od svibnja do kolovoza ove godine, a Stipanović će ondje imati priliku stvarati unutar studijskog prostora Manhattan Graphics Centra, koji objedinjuje udruženje umjetnika, galeriju i grafičku radionicu posvećenu promoviranju grafičkih likovnih tehniki. Spomenut centar smješten je u West Villageu, a nudi potporu umjetnicima

N. H.

Jedan od radova Olje Stipanović

Peti počasni doktorat Predragu Matvejeviću

ZAGREB - Ogrizikansko frankofono sveučilište, koje nosi ime Pasqualea Paoli, povijesne figure otoka, dodjelilo je prije desetak dana doktorat "honoris causa" Predragu Matvejeviću, jednoglasnom odlukom sveučilišnoga savjeta. U motivaciji stoji da se doktorat dodjeljuje "za radeve i djela koja nas uvođe u prostore mediteranskih kultura", za misao znanstvenika i pisca "o modelima jedinčićkoga življena u eminentno složenom prostoru Mediterana", kao i za "angazašman kojim obdaruje suvremeni humanizam i daje mu obraz koji prepoznamo".

Predrag Matvejević je prethodnih godina već dobio nekoliko počasnih doktorata na sveučilištima u Trstu (za literaturu, napose za "Mediterski brevijar", "Družu Veneciju"), u Genovi (na Politologiji, nakon izlaska knjiga "Svijet ex" i "Istočni epistolari"), u Perpignanu prilikom šestogodišnjice toga sveučilišta na Jugu Francuske - jednoga od najstarijih u toj zemlji - kao i počasni doktorat u rodnom Mostaru, na Univerzitetu koji nosi ime Džemala Bijedića. Svoj znanstveni doktorat Matvejević, redovni profesor zagrebačkoga Sveučilišta u mirovini, stekao je 1967. godine na Sorbonni. na katedri za komparativistiku poznatoga estetičara Etienne-a Souriaua

S. H.

Umro pisac Ernesto Sabato

Argentinski književnik Ernesto Sabato, autor romana "Tunel", djela koje smatraju egzistencijalističkim klasičkom, te intelektualac koji je predsjedao povjerenstvom za istraživanje zločina argentinske vojne diktature, umro je u subotu u dobi od 99 godina. Njegov prvi roman Tunel kritika je pozdravila čim je objavljen, kao klasično egzistencijalističko djelo. Romanom je stekao ugled u svijetu i ljudi koji su mu se divili, a među njima su bili književnici Thomas Mann i Albert Camus. (H)

U GALERIJI MAKINA PREZENTIRAN PROJEKT I KNJIGA "OPEN SAUCES"

Betoniski med i parfem od juhe poriluka

Open Sauces u galeriji Makina

Maja Kuzmanović
o znanosti ukusa

PULA - Još prije tri stoljeća gastronom Brillat Savarin je primijetio da je otkriće novog jela značajnije za ljudski sreću, nego pronašetak novih zvjezdica. Na tragu tog razmisljanja su i članovi međunarodnog kolektiva FoAM koji su preksinoce gostovali u galeriji Makina i predstavili neobični kulturno-gastro-znanstveni projekt "Open sauces" te knjigu istimenog naziva. U trenutku kada hrana postaje globalni problem, "Open sauces" bavi se sve aktualnijom temom suvremene jestive kulture, znanstvenim i umjetničkim pristupima hrani i hranjenju, odnosno promiće holistički pristup kompleksnim izazovima kao što su hrana i voda, ekološka i kulturna održivost te život u skladu s novim tehnologijama

mogućnostima i inicijativama.

Zapravo, bio je to "urbani piknik u galeriji", na kojem se razvijalo o guerrilla gardeningu, znanosti ukusa i "divljoj kupoprodaji", kao i skupljanju biljaka i lovju životinja i gradu, te o načinu kako pribaviti hrana kroz alternativne urbane sisteme. Pričalo se kako koristiti tehnike biotehnologije u razvijanju biljne kulture u labo-

divljem češnjaku u laboratorijskim Petrovima zdjelicama. Parmezan sa kamilicom se mijenja zbog isparavajućih sličnih molekula. Mirisao se parfem od juhe poriluka. Iz Pule su stigle i kiflice s koprovom, sirovom plava riba koja se koristi za bacanje iz Bateline u gastro laboratoriju FoAMa poprimila drugi oblik i okus. I na kraju, naravno desert, odnosno mo-

tiv potrošačkog društva čime se Maja i Nik bave. Osim što je osnivač FoAMa, multimedijalna umjetnica je po izboru MIT-evog Technology Reviewa 2006. godine uvrštena u top 100 mlađih ljudi koji će promijeniti svijet. FooAM je flamski centar za multidisciplinarno istraživanje u području mješane stvarnosti, u čijem radu sudjeluju umjetnici, infor-

Nik Gaffney s parfemom od juhe poriluka

Parmezan s kamilicom se mijesha zbog sličnih isparavajućih molekula

promiće holistički pristup kompleksnim izazovima kao što su hrana i voda, ekološka i kulturna održivost te život u skladu s novim tehnologijama.

Tako su i njezini utemeljitelji Puljanka Maja Kuzmanović i Nik Gaffney bili gosti predavači i brojne posjetitelje uveli u jedan nepoznat svijet koji je zapravo na dohvat ruke. Predstavljanje knjige sastojalo se od male degustacije praćene pričom o hrani, kulturi, tehnologiji i ekologiji te završila razgovorom o lokalnim željama.

ratorijskim uvjetima (primjerice šniclu od žabe koja je od jedne stancije razvijena u Petrijevim zdjelicama), ali i korištenju drevnih ayurvedskih principa.

Kako tvorci transdisciplinarnog istraživačkog laboratorija (FoAM) že na relaciji Bruxelles Amsterdam, interes je fokusiran na valoriziranju izvornih okusa u urbanim sredinama. Na tragu toga ostvaren je "Betonski" med sa Briselskih krovova napravljen u košnicama na vrhu stambenih zgrada, ili briselski pesto

lekularni čokolatini (s okusom lavande, luka, đumbira) i prezentacija šmrkanja čokolade u prahu.

U Makini dakle nije bio izložen Manetov "Doručak na tavi" već FoAMova Večera u Petrovim zdjelicama. Bio je to malii piknik u galeriji i uvod u problematiku hrane i njezinu budućnost. Stoga i sam naziv "Open sauces" aludira na open source, što je u informacijskom svijetu otvoreni izvor ili dostupna informacija kako svojevrsni oblik borbe pro-

matičari, ekolozi, kuvari i vrtalari čiji je produkt i "Open sauces". Kultura stola i jedna nova socijalno društvena etika o kojoj sigurno ne znaju "jetini copy and paste" restoranu preko puta galerije sa hiperprodukcijom hrane od pizza do kalamara.

I vratimo se na Brillat-Savarina sa početka teksta koji kaže Reci mi što jedeš, pa cu ti reći kakav si. Upitajmo FoAM.

Lara BAGAR
Snimili L. BAGAR
i D. MEMEDOVIC